

Song Chi - “Quan trí” Việt-chuyện cũ từ bao lâu nay

24/10/2021

Từ trước đến nay, nhà cầm quyền VN thường hay nại lý do “dân trí còn thấp” để đổ thừa nhiều chuyện, kể cả những chuyện mà thật ra là trách nhiệm của nhà nước chứ không phải của dân, cũng như để né tránh việc nhà cầm quyền còn nợ người dân các quyền căn bản trong đó có quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tự do lập hội, tự do biểu tình...

Nhưng nhìn lại từ những phát ngôn, việc làm, tâm, tầm... của các quan chức cộng sản, thì có thể nói thẳng, ở VN, “quan trí” mới là vấn đề cần phải lo ngại hơn gấp nhiều lần!

Những “căn bệnh” chung của quan chức cộng sản VN

Một điều mà ai cũng thấy, đó là quan chức VN, họ không mở miệng thì thôi, mà cứ mở miệng thì phần lớn là làm cho người dân phải sốc, phẫn nộ hay bật cười, hoặc vì sự dối trá, vô cảm, thiếu thực tế, xa dân, hoặc vì sự hoang tưởng của họ.

Chỉ xin kể ra một vài ví dụ.

+ Về tư duy, trí tuệ, tầm nhìn, khả năng diễn đạt...:

Phần lớn quan chức lãnh đạo đảng và nhà nước cộng sản VN trong mọi cuộc họp lúc nào cũng chỉ thấy cầm giấy viết sẵn nhai đi nhai lại những luận điệu cũ rích, xơ cứng, hoặc bộc lộ một tư duy lòng vòng không ai hiểu gì như ông Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng trong câu sau:

"Nói biển Đông không phải chỉ là biển Đông. Nói biển Đông không phải chỉ quan hệ ta với Trung Quốc. Nói biển Đông không phải toàn bộ vấn đề biển Đông, nó chỉ có một cái chỗ quần đảo Hoàng Sa với lại quần đảo Trường Sa ..."

Ông Cựu Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết, một người có cung cách ăn nói bình dân đến mức dân dã, với không ít phát ngôn nằm trong danh sách những câu nói ấn tượng nhất trong năm! Một trong những lời "vàng ngọc" được nhiều người nhớ nhất là trong chuyến thăm Cuba năm 2009:

"Có người ví von, Việt Nam Cuba như là trời đất sinh ra. Một anh ở phía đông, một anh ở phía tây. Chúng ta thay nhau canh giữ hòa bình cho thế giới. Cuba thức thì Việt Nam ngủ, Việt Nam gác thì Cuba nghỉ"

Còn khi nói về đoàn kết dân tộc:

"Chúng ta là con một nhà, là con Lạc cháu Hồng, cùng một bọc trứng sinh ra. Trên thế giới này ít có nơi nào có cái đó lắm á." (Theo wikipedia tiếng Việt).

+ Về thói vô trách nhiệm:

Ông Cựu Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng trả lời về trách nhiệm với vụ Vinashin trong buổi thảo luận đánh giá 10 năm đổi mới, phát triển DNNN tháng 12.2011 ở Hà Nội:

"Xảy ra chuyện như Vinashin, cuối cùng Thủ tướng đứng ra nhận trách nhiệm. Tôi nhận trách nhiệm chính trị với tư cách người đứng đầu Chính phủ, chứ tôi cũng không ra quyết định nào sai"!

+ Thói bao biện, ngụy biện:

Ông Cựu Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Sinh Hùng:

"Hôm nay thấy sai một chút chỗ này xử lý, “cách chức đi, kỷ luật đi”, ngày mai thấy sai chỗ kia, “cách chức đi, kỷ luật đi”, lấy ai mà làm việc các đồng chí ?" (Phiên chất vấn của Quốc hội sáng 12.06.2010)

+ Thói “kiêu ngạo cộng sản” đến mức hoang tưởng-một đặc điểm khá nổi bật của quan chức VN:

Trong mọi phát biểu, trong mọi văn bản nhân những ngày lễ lớn, trong mọi cuộc họp của đảng có thể nhặt ra không hết những câu tự khen, “tự sướng” của họ khi nói về “thành tích” của đảng và nhà nước cộng sản.

Bà Cựu Phó Chủ tịch nước Nguyễn Thị Doan, hiện là Chủ tịch Hội Khuyến học VN, rất tự tin phát biểu năm 2011:

“Nhà nước ta là nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân ...khác hẳn về bản chất và cao hơn gấp vạn lần so với dân chủ tư sản”.

Cũng một kiểu tự tin trên đời không biết có ai đó là ông Thượng tướng Nguyễn Văn Hưởng, nguyên Thứ trưởng Bộ Công An:

"...hãy nhìn ra nước ngoài để thấy rõ hơn những thành tựu của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta trong lĩnh vực Nhân quyền."

Ông Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng:

“Nhìn tổng quát, đất nước có bao giờ được thế này không?’ (năm 2016), “ở Việt Nam không có một lực lượng chính trị nào khác, ngoài Đảng Cộng sản Việt Nam, có đủ bản lĩnh, trí tuệ, kinh nghiệm, uy tín và khả năng lãnh đạo đất nước vượt qua mọi khó khăn, thử thách cam go để đưa dân tộc đến bến bờ vinh quang, giành được hết thắng lợi này đến thành công khác...(Kỷ niệm 89 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (3.2.1930 – 3.2.2019))...

Ông Cựu Thủ tướng, và hiện nay là Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc, giai đoạn đầu khi VN kiểm soát, khống chế dịch khá tốt trong lúc Mỹ và các nước châu Âu lao đao, đã hùng hồn tuyên bố: "Nếu cột điện ở Mỹ biết đi thì sẽ về Việt Nam".

Ông Nguyễn Xuân Phúc cũng nằm trong số những quan chức có rất nhiều phát ngôn hoang tưởng!

Đó là những người đứng đầu, còn các quan chức cấp thấp hơn, các ông nghị bà nghị khi phát biểu trong các kỳ họp Quốc hội, càng làm cho dân choáng hơn vì sự dốt nát, huênh hoang, vô cảm của họ.

Không chỉ thế, quan chức cộng sản còn trí trá, nói xong rồi chối, làm xong rồi phủi, ngồi xồm lên luật pháp, coi nhân dân như trẻ nít, nói lấy được, hoặc tệ hơn, vu khống, khép tội ngược lại cho dân, mà chỉ qua hai ví dụ chưa xa lắm là vụ cưỡng chế đất tại Tiên Lãng-Hải Phòng hay vụ án Đồng Tâm là chúng ta có thể thấy sự dối trá, vu khống, tàn ác của cộng sản đến mức nào.

Đại dịch, một lần nữa, chỉ làm lộ rõ hơn vấn đề “quan trí”

Đại dịch, một lần nữa, cho thấy sự yếu kém về năng lực, thói vô cảm, vô trách nhiệm, quan liêu của phần lớn quan chức VN từ trên xuống dưới.

Mới đây thôi, ông Giám đốc Sở Lao động-Thương binh-Xã hội TP. HCM Lê Minh Tấn đã phát biểu trước hội đồng đại biểu TP. HCM ngày 18.10: “chưa có ai thiếu ăn, thiếu mặc và khôn khổ vì dịch”!

Trong đợt bùng phát dịch vừa qua, Sài Gòn bị dịch nặng nhất nước, mười mấy ngàn người chết, bao nhiêu người lâm vào cảnh túng thiếu, khổ sở cả về vật chất lẫn tinh thần, hàng chục ngàn, cả trăm ngàn người lao động nhập cư đã mấy lần phải bỏ thành phố tháo chạy về quê...Nếu không nhờ người dân tự nguyện giúp nhau, lá rách đùm lá nát, theo tinh thần nhân ái, tương trợ của người Sài Gòn từ bao lâu nay, thì có lẽ con số người chết vì dịch, vì đói còn nhiều hơn gấp bội! Thế mà ông Lê Minh Tấn có thể phát biểu một cách thản nhiên như vậy.

Khi bị dư luận phản ứng thì ông còn chối là không nói và đổ cho báo chí hiểu/trích dẫn không chính xác, đến khi báo chí trưng ra băng ghi âm thì mới chịu thừa nhận và xin lỗi!

Cũng vô cảm không kém, ngày 12.10 2021, ông Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ trong phiên họp thứ IV của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về kế hoạch cơ cấu lại nền kinh tế Việt Nam giai đoạn 2021-2025 đã phát biểu rằng: “tiền trong dân còn nhiều, làm sao khơi thông được nguồn lực này”. Người dân vừa mới trải qua những ngày dài phong tỏa và vẫn đang lao đao khốn khó vì đại dịch, trong khi sự hỗ trợ của nhà nước không đáng kể và nhiều lúc không đến đúng tay người đáng được nhận, thì ông Chủ tịch Quốc hội chỉ nghĩ đến chuyện làm sao moi thêm tiền từ dân. Và đây không phải là lần đầu tiên các quan chức cộng sản nhòm ngó đến tiền, vàng trong dân, nghĩ cách làm sao huy động được để bù vào ngân sách thiếu hụt, nợ như chúa chổm của nhà cầm quyền!

Đâu chỉ lời nói, trong suốt mùa dịch, họ đã có vô số hành động, chủ trương chính sách độc đoán, hà khắc, sai lầm, góp phần làm hậu quả của đại dịch nặng nề hơn, tỷ lệ số người chết tính trên tỷ lệ số người bị nhiễm cao hơn nhiều quốc gia khác, đời sống của nhân dân khốn khổ hơn nhiều. Một phần do chủ quan, thiếu kinh nghiệm quản trị khủng hoảng, nhưng cái chính là vì mọi quyết sách của họ không bao giờ quan tâm đến người dân.

Điều đáng nói là nhân danh “chống dịch như chống giặc”, họ “vô tư” thực hiện tất cả những chính sách, chủ trương ấy mà không biết là họ đã sai, ác, đã vi phạm nghiêm trọng đến nhân quyền như thế nào. Ngay một chuyện tưởng là nhỏ, như ở Hà Nội, quan chức muốn cho gắn biển trước nhà người từ vùng dịch trở về để cảnh báo, một hành động xúc phạm đến nhân phẩm của con người, nhưng họ không ý thức được điều đó, đến khi dư luận phản ứng thì các quan chức Hà Nội mới ngừng lại. (“Hà Nội dừng đề xuất treo biển trước nhà người dân trở về từ TP Hồ Chí Minh”, Tin Tức Thông Tấn Xã VN), thì lại đến nơi khác: (“Hải Phòng yêu cầu treo biển “Gia đình đang có người thực hiện cách ly y tế”, Lao Động).

Hay cũng vì sợ dịch, nhân danh chống dịch, quan chức tỉnh Cả Mau đem tiêu hủy 13 con chó của hai vợ chồng người thợ hồ chạy dịch từ Long An về bị dương tính với COVID-19, đến khi

dư luận phản ứng dữ dội, báo chí nhiều nước cũng đưa tin, thì họ mới biết điều đó là sai trái và tàn ác.

Phải chăng do sống và làm quan trong một chế độ độc tài nên nhân tính của phần lớn các quan chức cũng bị hỏng đi rồi?

Con người tạo ra thể chế, ngược lại, thể chế cũng tạo ra con người

Về trí, tầm, một mặt, có lắm quan chức cộng sản dốt nát một cách hết sức tự tin, mặc dù nhìn vào lý lịch thì người nào cũng bằng cấp kêu xủng xoeng như chuông. Tiến sĩ, Giáo sư cả rở. Nếu so sánh với nhiều nước khác có lẽ các quan VN có bằng cấp cao hơn nhiều. Nhưng sự thật là nhiều quan chức cộng sản đã bỏ tiền ra mua bằng, “chạy” ghế, do trong một cơ chế độc tài, không có sự bầu chọn công khai minh bạch, toàn chạy chọt dàn xếp chia ghế với nhau nên rất nhiều người không có thực tài mà vẫn ngồi vào những vị trí rất cao, rồi cha có chức thì con cũng có ghế, gia đình dòng họ đều ấm chỗ v.v...

Thứ hai, khác với các quốc gia dân chủ pháp trị, các lãnh đạo, quan chức VN không phải trải qua những vòng sát hạch công khai và phải chứng tỏ năng lực, trí tuệ của mình trước toàn thể quốc dân để rồi sau đó chính mỗi người dân sẽ quyết định có chọn họ hay không. Thứ ba, kể từ khi bắt đầu bước vào con đường chính trị cho đến suốt những năm tại chức và sau đó nữa, từ năng lực, sức khỏe, cuộc đời riêng, tài sản... của họ luôn luôn thuộc diện “bí mật quốc gia”, báo chí truyền thông không có quyền đụng tới, không có đảng phái chính trị đối lập để thăm soi, khai ra những tì vết, sai lầm trong quá khứ lẫn hiện tại của họ cho tới vợ con, người thân của họ, quan trọng nhất, họ không phải chịu trách nhiệm với từng lời nói, việc làm của mình, nhân dân không có quyền yêu cầu họ từ chức, hoặc bỏ phiếu “tống khứ” họ đi, như trong các quốc gia dân chủ.

Sự thật là chỉ cần báo chí được quyền tìm hiểu về cuộc đời và con người của những “đầy tớ của dân” thôi, tin rằng người dân Việt Nam sẽ choáng váng đến chết ngất khi được biết năng lực thực sự cho tới cuộc sống xa hoa, tài sản... của các quan to quan nhỏ Việt Nam.

Một đặc điểm khác của chế độ độc tài toàn trị như ở VN là nó không chỉ triệt tiêu tự do, dân chủ, nhân phẩm của người dân, mà cũng tiêu diệt luôn cá tính, tài năng, sự tử tế, trung thực, lương tri nếu có, của các quan chức cộng sản từ trên xuống dưới. Khi chưa làm quan, có thể một số người trong đám đông họ cũng có những phẩm chất ấy nhưng khi đã ngồi vào ghế, họ chỉ còn lại là những cỗ máy giống hệt nhau, mở miệng ra nếu không quan liêu, xa rời thực tế, coi dân như rác, thì cũng vô cảm, vô trách nhiệm, còn hành động thì chỉ vì quyền lợi của cá nhân, phe nhóm, và sự tồn tại của chế độ.

Khi nào còn một chế độ độc tài độc đảng với mọi ưu tiên dành cho các quan chức, đảng viên cộng sản như một tầng lớp/giai cấp thống trị như vậy, thì sẽ chẳng bao giờ có được những quan chức có tâm, có tài, biết nghĩ cho dân cho nước. Mà nếu có, hoặc là họ bị loại ra ngoài ngay từ đầu, hoặc phải tự bỏ đảng về với dân vì không chịu nổi những cái tội tệt chung quanh rồi.

Hậu quả là VN dưới sự lãnh đạo của đảng và nhà nước cộng sản, với những quan chức không có cả tâm lẫn tài như vậy cứ mãi lệt đệt, tụt hậu về mọi mặt so với các nước trong khu vực và thế giới, người dân thì không hề có tự do, dân chủ, hạnh phúc, nhân quyền bị chà đạp.

[Song Chi Blog RFA](#)